ARTICVLEN
Ende Conditien van den Pays ende eewighe aliantie besloten tusschen den seer hooghen ende Machtigen Princen/ Philips byder gratien Godts Catholijcke Coninck van Spangien/ etc. Ende Henrick de vierde van dier namen door de selve gratie Alder Christelickste Coninck van Vrancrijck/ in't Jaer 1598.

Hier zijn mede by ghevoecht d'Articulen vanden pays besloten op't Casteel van Cambresij Anno 1578. tusschen den Catholicken Coninck van Spangien/ende wijlen Henrick de tweede alder Christelickste Coninck van Vranckrijck.

VVt het Françoys int Nederduyts overgeset.

Na de copie gheprint te Parijs, ANNO 1598.
Met Privilegie.

Naghedruckt tot Delff, by Bruyn Harmanssz Schinckel.
M. D. XCVIII.

In den naem Gods des Scheppers.

ALlen teghenwoordigen ende nacomenden sy kenne-
lijcken / dat alsoo het Coninckrijck van Vranckrijck ende de Ne-
derlantsche Provintien / gheleden hebben seer groote verlies / be-
derff ende verwoestinghe ter saecke vande binnen ende buyten-
lantsche oorlogen die sedert langhe Jaren gecontinueert hebben /
d'welck oock grootelijcx wel ghevoelt ende ontwaer ghewordden
sijn de Coninckrijcken van Spaengnien / Enghelant ende t'Lant van Savoy-
en / gheduerende welcken tijt den ghemeenen Vyant vanden Christenen naem /
houdende onse qualickvaert voor sijne ghelegentheyt / pooghende omme ons te
boven te gaen deur onsen twiste ende oneenicheyt / vercreghen heeft seer groote
ende periculoose voortgang ende tonrechte besittinghe vander Christenen Pro-
vintien / T'welcke overghermerckt by onsen Heylighen Vader Clement den
viij. van dier name ende begheerende daer inne behoorlijcken te voorsien ende
het quaet tot de wortel aff te snijden / heeft deur sijn bode woonende tot Madril
ende andere ghedaen verscheyden remonstrantien ende vermaninghen aen-
den seer hoogen / seer machtigen ende seer Excellenten Prince Philipus de ij. by
der gratie Gods Catolijcke Coninck van Castilien / van Arragon / van Leon /
van beyde de Cecilien / van Jerusalem / van Poortegael / van Grenade / etc. Om
hem t'onderrechten ende te brengen tot eene goede vruntlicke peys ende accoort
metten seer hooghen / seer machtighen ende seer Excellenten Prince Hendricus
de iiij. byder selver gratien Gods d'alder Christelijcsten Coninck van Vranc-
rijck ende van Navarre / aenden welcken sijne Heylicheyt hadde ghesonden den
deurluchtighen ende eerweerdighen Cardinael van Florencen Alexander de
Medicis sijnen / ende des Heyligen Apostolijcksen stoels Legaet / om door hem
gedaen te werden gelijcke remonstrantien en vermaningen aenden voornoem-
den alder Christelijcksten Coninck. Ende naer dat onsen voorschreven Heyli-
ghen Vader gheadverteert is geweest dat den voorschreven Catholijcken Co-
ninck hadde macht ghegheven in t'stuck vande peys / den hooghen ende seer
machtighen Prince Aelbert Cardinael / Eertshertoghe van Oostenrijck sijnen
Neve om t'goede vertrouwen dat hy in hem heeft ende de goede affectie dien hy
altijts in hem ghekent heeft tot de geneghentheyt vanden vrede / hadde ghespn-
den aen hem den eerweerdighen Vader J. Bonaventure Calatagirono Gene-
rael vander ordre van S. Franciscus / om hem te doen verstaen hier van sijne
begheerte ende dat hy soude hebben wetenschappe vande meeninghe vanden
voornoemden Catholijcken Coninck aengaende de voorschreven peys / hebben-
de allen t'gunt voorschreven is ghepresenteert byden voorschreven Generael
aenden voorschreven alder Christelijcksten Coninck / volghende den last dien hy
van zijnder Heylicheyt hadde / De welcke Heeren Coninghen ghedreven sijnde
deur een yver des Godvruchticheyts / medelijdenheyt ende wterste leedtwesen
dien sy luyden hebben ende ghevoelen in heur herten / der langher ende swarer
verdruckinghen die ter saecke vande voornoemde oorlogen henlieden Coninc-
rijcken / Landen ende onderdanen gheleden ende noch tegenwoordelick lijdende
sijn / Niet willende achterlaten een saecke sijnde inde macht vanden ghoeden
Princen die Godt vreesen ende henluyden onderdanen beminnen. Omme we-
der te

der te stellen een goede ende verseeckerde ruste int gantsche Christenrijck/ ende in sonderheyt inden provintien daer God belieft heeft henluyden over te stellen om sorghe voor te draghen / ende stellende als henluyden debuoir mede brengt in goede ende groote consideratien de seer wijse ende Vaderlicke vermaningen van onsen voorschreven Heylighen Vader/ ende mette selve over een comende hadden vermaent heur vrienden ende vereenichde te willen verstaen met heurluydē / ende te willen resolveren tot een goede vrede/ Unie ende eendracht ter eeren Gods/ tot Loff ende prijs van sijnen Heylighen naem/ verseeckerheyt ende ruste van alle de Christelicke Provintien/ verquickinghe ende ruste van heurluyden volck ende onderdanen. Ende om te gheraecken tot tracteeringhe des voorschreven peys ende vrede te besluyten ende arresteeren / hebben gecommitteert ende ghedeputeert gheweest / Te weten / byden voorschreven Cardinael Eertshertoghe inden naem vanden voornoemden Catholijcken Coninck ende wt cracht vande expresse macht dien hy heeft van sijne Majesteyt/ mijn Heeren Johan Richardot Ridder/ Hooft president vanden secreten Rade vanden voorschreven Coninck ende van sijnen Rade van state / Mijn Heere Jean Baptiste de Taxis Ridder Commandeur de les santes vander crijchs-ordre van S. Jacob vande voorschreven Raedt van state ende vanden Raedt vander oorloghe/ Eñ mijn Heere Louys Vereycken ooc Ridder andiencier eñ eerste Secretaris ende Tresorier vande chartres vande voornoemde Raet van state. Ende van weghen den voorschreven alder Christelickten Coninck / Mijn Heeren Pomponius de Bellievre Ridder/ Heere van Grigon Raedt van sijnen rade van state/ ende mijn Heere Nicolaes Brulart Ridder Heere van Silenij oock Raet van den voornoemden Coninck in sijnen Raedt van state ende President int Hoff van Parlement/ alle versien met suffisante macht die welcke hier naer gheinsereert sal werden int eynde van desen teghenwoordighen/ De welcke wt crachte van heur voorschreven macht in preuve vande voorschreven Heere Cardinael die lange tijt ende vromelijcken gearbeyt heeft tot vorderinghe van dese goede peys ende vereeninghe / hebben ghemaeckt/ besloten/ ende gheaccordeert de articulen hier naer volghende.

I.

Erstelijcken es overcomen en̄ gheaccordeert / dat het Trac-
taet van den Pays sal blijven gheresolveert ende besloten
tusschen de Heeren Coninghen Philippus den tweeden ende
Henric den vierden/ conform ende in approbatie vande arti-
culen begrepen int Tractaet vanden Pays / ghemaeckt opt
Casteel van Cambresis int Jaer 1559. tusschen den voorsz
Catholijcken Coninck ende seer hooch Loflijcker Memorië
Henrick de tweede Coninck van Vranckrijck / alle welcke Tractaet de voorsz
Ghedeputeerden van nieus hebben gheconfirmeert ende geapprobeert in alle
sijne poinctē/ in sulcker vorgē of hier in geinsereert ware/ van woorde te woor-
de/ ende sonder yet int selve te vernieuwen/ noch in andere voorgaende/ die alle
blijven sullen in heur gheheel/ anders dan t'ghunt expresselijck te niet ghedaen
sal worden by dit teghenwoordighe Tractaet.

II.

Ende dien volghende dat van nu voortaen ende van date deses tegenwoor-
dige Tractaets tusschen de selve Heeren Coningen/ heuren kinderen/ present en̄
toecomende/ heur Erfgenamen ende naeomelinghen/ heur Coninckrijcken/ lan-
den en̄ ondersaten wesen sal eē goede/ sekere/ vaste ende onverbrekelijcke Pays/
confederatie/ eeuwighe verbont ende vrientschap. Sullen oock mede malcan-
deren lief hebben als Broeders/ besorgende ende soeckende met alle devoir d'eē
des anders welvaren/ eere ende reputatie: ende sullen getrouwelijcken schouwē
(voor so veel hen moghelijcken is) d'een des anders schade/ niet onderhoudende
noch favoriserende eenighe persoonen/ hoedanich die souden mogen wesen/ ge-
neghen zijnde tot d'een oft d'anders schade. Ende sullen van nu voortaen op-
houden alle vyantschappen/ stellende in vergetentheyt alle saken voor date de-
ser qualicken gehandelt/ hoedanich die souden moghen wesen/ die sullen blijven
vergheten ende te niete ghedaen / sonder dat sy in eenighe tijden daer van we-
der eenighe ondersoeckinghe ofte ophalinghe doen sullen. Achter weghe laten-
de by dit teghenwoordighe Tractaet alle practijcken/ verbonden/ intelligentiē
ofte verstanden/ die in eenigher manieren souden moghen wesen tot na-deel vā
d'een oft van d'ander / mit beloften van niet te doen / noch vervolghen / oft ver-
soecken door yemant ghedaen te worden / yet dat soude strecken ofte comen tot
schade van d'een oft d'andere: noch oock te lijden dat heur vassalen ende onder-
saten tselve directelic ofte indirectelic doen sullen. En̄ so eenige vande selve van
wat qualiteyt ofte conditie de selve soude moghen wesen / daer teghens quamē
te doen na date van desen/ om yemanden te gaen dienen/ t'zy ter zee of te lande/
ofte andersins te helpen / ofte assisteren in saken die souden moghen schadelijck
zijn aen een vande voorsz Heeren Coninghen / sal de ander ghehouden zijn daer
teghen te opposeren ende tselve beletten/ de selve straffende wreedelijcken als in-
fracteurs van desen Tractate / ende verstoorders vande ghemeene ruste.

III.

Ende door de middel van dese Pays ende vaste vrientschap sullen de onder-
saten van beyden zijden/ hoedanich die mogen wesen/ mits onderhoudende die
Wetten ende Costumen vande Landen/ moghen gaen/ comen/ blijven/ woonē/
converseren ende wederkeeren in d'een ende des anders Landen/ Coop-handel
drijvende/ ende als haer best goet dunckē sal so te water als te lande / ende op de
verschey-

versche wateren/metten anderen hãdelen ende frequenteren. Ende sullẽ de selve ondersatẽ gedefendeert eñ voorgestaen wordẽ/mits redelijcken betalende de gerechticheyden in alle plaetsen gewoonlijck/ende andere die by heure Majesteyten ende heure nacomelinghen sullen wesen inghestelt.

IIII.

Ende alle Brieven van verpandinghe die souden moghen gegheven zijn/wt wat sake dat het zy/sullen wesen gesuspendeert / ende en sullen van nu voortaen ghene gegeven worden by een vande voorsz Princen in preiuditie ofte nadeel vã des anders ondersaten / anders dan teghen de principale delinquanten / heure goederen ende van heure mede complicen/ ende dat noch alleenlicken ingevalle van openbare ontkenninghe van Justitie / vande welcke ende vande Brieven van sommatie ende requisitie van dien / die ghene die de selve Brieven van verpandinghe sullen vervolghen/sullen moeten doen blijcken inde forme ende maniere/als in rechten versocht wort.

V.

De Steden/ Ondersaten/ Burghers ende Inwoonders des Graefschaps van Vlaenderen/Artoys ende andere Provintien vande Nederlanden/mitsgaders vanden Coninckrijcke van Spangien/sullen mede genieten de Previlegien ende vryheyden / die henlieden gheaccordeert ende vergunt zijn by den Coninghen van Vranckrijck/Voorsaten vanden voorsz Heere Alderchristelijcstẽ Coninck. Ende van ghelijcken de Steden/Burghers/inwoonders ende ondersaten van't Coninckrijck van Vranckrijck sullen van ghelijcken ghenieten de Previlegien ende vryheyden die sluydẽ hebben int voorsz Nederlant eñ Coninckrijcke van Spaengnien/in alsulcker voeghen als een yegelijck van henluyden hier te voren hebben ghebruyckt ende ghenoten/ ghelijck als sy luyden genoten ende ghebruypcten wten crachte van t'voorsz Tractaet vanden Jare 1559. ende ander voorgaende Tractaten.

VI.

Oock es overcomen ende geaccordeert so den voorsz Heere Catholijcken Coninck geeft ofte overdraecht by Testament ofte gifte/Resignatie oft andersins by wat titel het ware/aende hoochgeborene Vrouwe Isabelle des Heeren Coninck van Spaengniens outste Dochter ofte andere/alle sijne Provintien van de Nederlanden met de Graefschappen van Bourgoignien eñ van Charloys/ dat alle de voorsz Provintien ende Graefschappen verstaen te zijn begrepen in dit teghenwoordighe Tractaet / ghelijck de selve waren int selve Jaer van 1559. Mitsgaders de voorsz Vrouwe Isabelle outste Dochter van den Heere Coninck van Spaengnien of de ghene in faveur vande welcken den Heere Catholijcken Coninck sal hebben ghedisponeert / sonder dat tot desen eynde van noode is te maken andere nieuwe Tractaet.

VII.

Ende sullen wederom moghen comen d'ondersaten ende dienaers van d'een ende d'andere zijde so wel gheestelicke als waerlicke / niet teghenstaende dat sy ghedient hebben de wederpartije/ in hunluyder Beneficien ende Officien daer mede sy voorsien waren voorden wtgangh van December int Jaer 1588. ten ware de Pastorijen diemen bevonde canonicelijcken voorsien / mitsgaders dat alle ende elcx besonder heure onroerende goederen/eewighe Renten/Lijfrenten ende Losrenten die sy ter sake vander oorloghe begonnen int eynde vant voorsz

Jaer

Iaer 1588. niet en hebben geheuen/ wederom sullen ghebruycken ende ghenieten/ nade publicatie van desen vrede/ ende van gelijcken de selfde die sedert verschenen ende aenghecomen zijn by successie / ofte andersins sonder eenighe contradictie oft teghen segghen/ sonder nochtans te moghen eysschen vande ghene die de voorsz onroerende goederen gheaenvaert hebben/ de profijten oft ghenut daer van ghecomen/ totten dach der publicatie van't voorsz Tractaet/ noch de schulden die vervallen zijn voor den voorsz dach / ende sal ghehouden werden voor goet ende van waerden de repartitie die daer af gedaen is ofte gedaen sal worden by den Prince/ sijn Luytenant/ oft Gecommitteerden onder sijne Jurisdictie/ vande welcken t'voorsz Arrest gemaect zijn sal. Ende en sullen tot genighen tijden de Crediteurs vande selve schulden/ oft yemant henluyden Actie hebbende/ ontfanghen werden om de voorsz schulden te vervolghen in eeniger manieren/ ende voor wat Actie dat het zy tegē de gene vande welcke de voorsz ghiftē gegeven zijn/ noch tegens den ghenen die uyt crachte van alsulcke ghifte ende confiscatie die hebben betaelt om wat saken de voorsz schulden zijn mogē. Niet teghenstaende eenighe letteren van verbande / die de voorsz Crediteurs moghen hebben/ de welcke deur den effecte vande voorsz Confiscatien zijn/ ende blijven sullen by dit tractaet gecasseert/ geannuleert/ ende sonder eenige cracht.

VIII.

Ende de wedercoemste vande voorsz ondersaten ende dienaers van d'een en d'ander zijde gedaen zijnde/ mogen aenvaerden hare goeden/ roerende ende onroerende/ ende Renten/ als boven. Niet teghenstaende alle giften/ toelatinghen/ verclaringhe van confiscatien ghedaen/ ende sententien gegeven deur continuatie ende in absentie vande partye ongehoort ter sake vande voorsz Oorloghe/ alle welcke sententien ende ghewijsde/ so wel in civyl als crimineel/ blijven sullen crachteloos ende van gheender waerden / ghelijck oft die niet gheschiet en waren/ stellende de voorsz ondersaten desen aengaende wederomme in haer geheel/ cesserende alle beletselen ende teghensegghen vande gherechticheyden / die sy luyden hadden ten tijden vande openinghe van de Oorloghe / sonder dat yemant sal moghen achterhaelt werden van eenighe laste ende publijcque onderwindinghe/ die hy ghehadt heeft/ t'zy vande voorsz Victalie of provande/ handelinghe van penninghen/ oft andersins / geduyrende den tijt ende ter sake van de voorsz Oorloghe/ daer van sy luyden hare rekeninge gedaen ende gepasseert hebben voor de ghenen die alsdoen daer van last ende bevel hadden te disponeren. Mits dat de voorsz ondersaten ende dienaers niet bevonden werden van andere crimen ende delicten dan de wederpartye ghedient te hebben. Ende en moghen niet te min wederom incomen inde voorsz Landen/ plaetsen/ oft heerlijcheyden der voorsz Coninghen / sonder eerst ende al voren gheobtineert ende vercreghen te hebben opene brieven gesegelt met t'groote seghel van henluyden Majesteyten/ de welcke sy luyden gehouden sullen zijn te doen blijcken voor den Hove ende Officiers van henluyder Majesteyten.

IX.

De ghenen die voorsien hebben gheweest van eenighe Beneficien staende ter ghifte ende Dispositie vande voorschreven Heeren Coninghen ofte andere wereltlijck persoonen sullen blijven in hare prossessie ende ghebruyck vande voorschreven benefitien als wel ende behoorlick voorsien.

In sa-

X.

Jn faveur ende aenſieninghe vande voorſchreven peys ende om by de voor-
ſchreven Heeren Coningen d'een den anderen contentement te geven, Js over-
comen ende gheaccordeert dat ſyluyden weder om gheven ende reſtitueren
ſullen d'een den anderen metter daet ende op goet gheloove t'gunt bevonden ſal
werden ghenomen/geanvaert ende beſeten te ſijn by henluyden ofte andere van
henluyden laſt hebbende/ofte in heurluyden namen/inde Landen van deen ofte
d'andere/Te weten/den voorſchreven Heere alder Chriſtelijcſten Coninck aen-
den voorſchreven Heere Catholijcken Coninck de machte ende paſſeſſie vande
Graefſchappe van Charloys met ſijnen aencleven ende toebehooren/ om vol-
comelijcken te ghebruycken by hem ende ſijne ſucceſſeurs ruſtelijck ende vrede-
lick/ ende wederomme te houden onder de ſouverainiteyt vanden Coninghen
van Vranckrijck/ Ende indien hy bevint andere plaetſen die geoccupeert wer-
den ſedert de voorſchreven peys vanden Jare 59. byden voorſchreven Heere al-
der Chriſtelijckſten Coninck ofte den ſijnen/ſullen van ghelijcken wederomme
ghereſtitueert werden binnen den tijt van twee maenden/ te reeckenen vanden
dach ende datum van deſen tghenwoordighen.

XI.

Ende van ghelijcken ſal den Heere Catholijcken Coninck wederomme reſti-
tueren aenden voorſchreven Heere alder Chriſtelijcken Coninck/de plaetſen die
bevonden ſullen werden by hem ofte andere laſt van hem hebbēde/ofte in ſijnen
naem ghenomen / geanvaert ofte beſeten/tſedert den voorſchreven tractaet van
Cambreſis/Te weten/Calis/Ardres/Monthullin/Dourlens / la Chapelle/le
Chaſteler in Picardie / Blauet in Brittangien ende alle andere plaetſen die den
voorſchreven Heere Catholijcken Coninck heeft gheanvaert int Coninckrijck
van Vranckrijck/ zedert t'voorſchreven Tractaet die hy hem ofte den ſijnen
ſijn onthouden.

XII.

Ende in aenſieninge van Calis/Ardres/Monthuillin/Dourlens / la Chap-
pelle ende Chaſtelet ſullen de plaetſen wederomme ghegeven ende gereſtitueert
werden byden voorſchreven Heere Catholijcken Coninck ofte ſijnen Dienaers
volcomelick ter goeder trouwen ende ſonder eenighe wtſtel ofte ſwarichèyt on-
der wat pretext ofte ſaecke dat het ſoude moghen ſijn / aen hem ofte den ghede-
puteerden vanden voorſchreven Heere alder Chriſtelijckſten Coninck binnen
twee maenden precijs te rekenen vanden dach ēn datum van deſen tegenwoor-
dighen in alſulcken ſtaet alſmen die teghenwoordelijcken bevint ſonder yet aff
te breecken off te beſchadighen in eenigher manieren ende ſonder te moghen ey-
ſchen ofte pretenderen eenighe rembourſement ofte vergheldinghe van eenighe
fortificatien die ter voorſchreven plaetſen ſijn ghemaeckt/ nochte oock van ge-
lijcken te mogen eyſchen eenighe betalinge die den Soldaten ofte crijchſ volck
daer op ſijnde ſouden moghen ten achteren ſijn / Ende ſal ſijn vande voorſchre-
ven reſtitutie der ſteden eerſtelick van Calis/Ardres / ende de andere daer naer
n voughen dat de voorſchreven reſtitutie vande voorſchreven plaetſen volco-
melick gheſchieden ſal binnen den tijt van twee maenden.

XIII.

Aengaende de reſtitutie van Blauet ſal oock volcomelijcken ter goeder trou-
wen ende ſonder eenighe wtſtel ofte ſwarichèyt onder wat pretext ofte oorſake

het ſy/

het sy/ghescheiden aenden ghenen die daer toe ghecommitteert sullen sijn byden
voorschreven Heere alder Christelijckste Coninck/ende dit binnen drie maen-
den na dē dach ende datum van desen tegenwoordigen/ Eñ mach de voorschre-
vē Heere Catholijcken Coninc doen afbreecken de fortificatien/by hem ofte den
sijnen doen maecken aen t'voorschreven Blauet eñ andere plaetsen die by hem
gherestitueert sullen werden in Brittangien/indien daer eenighe zijn.

XIIII.

Ende ghedaen hebbende de restitutie vande voorsz plaetsen/mach den Heere
Catholijcken Coninck wech doen voeren alle t'Geschut/Busklooten/ Vivres
ende alle andere munitie van Oorloghe die ter voorsz plaetsen bevonden sullen
worden ten tijde vander restitutie. Moghen oock de Soldaten ende Crijchs-
volck ende andere uyt de voorsz plaetsen vertreckende / doen wech voeren alle
hen meublen / henluyden toebehoorende / sonder dat henluyden gheoorloft is
yet te eyssichen vande Inwoonders der selver plaetsen ende van t'platte Lant/
noch te beschadigen heur huysen/oft yet te benemen den voorschrevē Inwoon-
ders toecomende.

XV.

Ende ten eynde dat het Crijsch-volck op t'voorsz Blauet zijnde/ bequame-
lijckst moghen vertrecken na Spaengien/ so sal den voorsz Heere Alderchriste-
lijckxsten Coninc haerdoen accommoderen vā Schepen eñ Schippers/in welc-
ke Schepen sy sullen moghen laden t'Gheschut / Vivres ende andere ammu-
nitie van Oorloghe/ met henluyden bagagie / t'welck sy op t'voorsz Blauet eñ
andere plaetsen die gherestitueert sullen zijn in Brittaingnien/zijn hebbende.
Mits doende versekerheyt vande restitutie vande voorsz schepen ende renvoy
vande voorsz Schippers binnen den tijt daer toe gheordonneert.

XVI.

Beloovende daer en boven dē voorsz Ghedeputeerden tot versekerheyt van
de restitutie vande voorsz plaetsen/soo haest dit teghenwoordighe Tractaet by
heurlieder Heere Alderchristelijckxsten Coninck sal zijn geapprobeert/te leveren
vier Hostagiers de ghene die hemluyden believen sal te verkiesen / ondersaten
van den voorsz Catholijcken Coninck / de welcke wel eerlijck getracteert sul-
len worden/ sulcx behoort na haren staet ende qualiteyt. Alle welcke restituti-
voleomelijck ende behoorlijck ghedaen zijnde/de voorsz Hostagiers vry weder
om ghelevert sullen werden/ ter goeder trouwen ende sonder eenich uytstel ofte
dilay. Wel verstaēde dat na de volcomē restitutie der ses plaetsen in Picardien
twee vande voorsz Hostagiers sullen werden ontslaghen/eñ blijvende de ande-
twee tot ter tijt toe t'voorsz Blauet sal zijn gherestitueert.

XVII.

Ende alsoo de saecken inden tractate vanden Jare 1559. begrepen/niet geex-
ecuteert en sijn volghende d'articulen van't selfde/ soo sal d'executie gedaen ende
voleyndt worden van t'ghene datter aen ontbreeckt/ soo wel om den inhoude
van t'gene totten Lene behoort vanden Grade van S. Paul/de Lemiten vand
Landen der twee Princen / de Landen die ghehouden sijn in surceantie/ vry
dom van tollen ende vreemde schattinghen gepretendeert by die vande Grae
schappe van Bourgongne Bisschop Terouenne/ d'Adije van S. Jan aende
berghe van t'Hertochdom van Bouillon/ Restitutie van eenighe gepretendee
de plaetsen van d'een ende d'anders weghen/ende andere die behooren gherest
tueer

tueert te zijn uyt crachte van tvoorsz Tractaet ende alle andere questien ende gheschillen/die alsnoch niet en zijn beslicht ende geeyndicht/ sulcx alsdoen was overcomen te vuyten ende te eyndighen. Zijn tot dien eynde genomineert ende ghedeputeert Arbiters van d'een ende d'ander zijde / volghende de resolutie van t'voorsz Tractaet/de welcke vergaderen sullen binnen ses maenden ter beteyckender plaetsen/om t'gunt voorsz is te doen/indien partyen daer in accorderen/ende indien niet/sullen een ander plaetse moghen verkiesen.

XVIII.

Ende also inde scheydinge vande Landen gheordineert aen t'Bisdom van Atrecht / van Amiens/ S. Omer ende Boloingne bevonden werden Dorpen van Vranckrijck toegheschickt aen den Bisschop van Atrecht/S. Omer/ende andere Dorpen van den lande van Artoys eñ Vlaenderen aen de Bisschoppē van Amiens ende Boloingne/ daer wt dickwils groote confusie ende desordre ghecomen is. Ende naer voorgaende consente ende toelatinghe van onsen heylighen vader den Paus van Romen/zijn tot dien eynde ghecommitteert Commissarissen van d'een ende d'andere zyde / de welcke vergaderen sullen binnen een Jaer ter plaetse daer henluyden gheordonneert sal werden / om te resolveren vande veranderinghe die ghedaen mach zijn vande voorsz Dorpen/tot cōmoditeyt van d'eene ende d'andere.

XIX.

Alle ghevanghenen inder Oorloghe/als noch ghevangen zijnde/van d'eene ende d'ander zijde/ sullen vry ende quijt gelaten worden/ mits betalende de costen/ende tgunt sy aen yemant anders rechtelijck schuldich zijn/sonder gehouden te wesen eenich ranchoen te betalen: ten ware syluyden daer van waren geaccordeert voor date deser. Ende indien yemant clachtich ware van overdaet/ daer van sal werden gheordonneert byden Prince in den lande daer de selve gevanghenen zijn.

XX.

Ende alle andere ghevanghenen ondersaten vande voorsz Heeren Coningen die om der benautheyt vander Oorloghe ghevanghen sitten op de Galeye van heure Majesteyten/ sullen terstont ontslaghen ende vry ghelaten worden/ sonder eenich vertreck / onder wat pretext oft oorsake t'selve souden moghen zijn/ sonder de selve eenich rantsoen oft verteerde costen te moghen eysschen.

XXI.

Ende sijn gereserveert aenden Catholijcken Coninck van Spangnien ende aende voorschreven Hoochgeboorene sijne outste dochter ende heure successeurs ofte actie van hen hebbende / allen t'recht / actie ende pretensie dien sy verstaen heurluyden toe te behooren van t'voorschreven Coninckrijcke/ Landen/Heerlijckheden / ofte andersints om wat saecken het sijn mochten. Vande welcke hy nochte sijne Predecesseurs expresselijck niet en hebben gerenonceert/ om daer aff eenich vervolch te doen by weghen van Vruntschap ofte justitie / ende niet met wapenen.

XXII.

Ende op t'gunt gheremonstreert is by de voorschreven gedeputeerden vanden voorschreven Heere Catholijcken Coninck omme te gheraecken tot eenen goeden pays/dat sijne Majesteyt begherende ende versoeckende is/dat den seer excellenten Prince / mijn Heer den Hertoch van Savoyen begrepen soude sijn

int voor-

int voorschreven tractaet. Begheerende den voorschreven Heere Catholijcken Coninc het welvaren ende conservatie vanden voorschreven Heere Hertoch als syn eyghen/ om de na-maechschap van bloede ende alliantie die sy metten anderen houden. Twelc oock verclaert Messire Gaspar de Geneve/ Marquis van Lullin/ Raedt van state/ Camerling ende Colonnel vāde guarde vande voorsz Heere Hertoch/ des voorschreven Heere Hertochs Luytenant ende gouverneur vant' Hertochdom van Aouste ende vande stadt d'Iurce/ sijnen gecommitteerden ende ghedeputeerden/ ghelijck blijckt by sijne macht ende procuratien hier onder gheinsereert/ dat den selfden Heere Hertogh sijnen Meester ter eeren/ van te zijn ghesproten vanden Broeder vanden Over-groot-vader van den Heere Alderchristelijcksten Coninck/ ende van de eyghen nichte vande Coninghinne sijne moeder/ sijne meninghe is contentement te gheven den voorsz Heere Coninck/ ende als van sijn onderdanige maechschap die te erkennen van alle eere/ dienste ende ghebruyck van vrientschap/ hem mogelick zijnde/ om hem in toecomende tijden meerder contentement van danckbaerheyt te doen/ dan hy voorgaende heeft ghemoeghen/ overmits de ghelegentheyt des tijts. Belovende den voorsz Heere Coninc/ erkennende by desen sijne goede affectie/ dat hy wederom ghebruycken sal ghelijcke goetheyt ende verclaringhe van vrientschap/ als de vier laetste Coninghen ghebruyckt hebben teghens seer Hoochloflijcker memorie mijn Heere den Hertogh sijnen Vader.

XXIII.

Is besloten ende ghearresteert dat den voorsz Heere Hertogh sal ontfanghen ende begrepen zijn in dit Tractaet van Pays. Ende om te betoonen de begeerte/ die den voorsz Heere Hertoghe heeft/ om den voorsz Alderchristelijcksten Coninck contentement te gheven/ sal hem wederom restitueren ende leveren de Stadt ende t'Casteel van Berre/ binnen den tijt van twee maenden/ te rekenen vanden dach ende date van desen teghenwoordigen/ ter goeder trouwen/ sonder eenich wtstel ofte difficulteyt/ onder wat pretext het soude mogē wesen/ ende sal de selve plaetse weder ghestelt ende gerestitueert worden by den voorsz Heere Hertogh aen sijne Majesteyt/ oft den ghenen van sijnen 't wegen hier toe geordineert/ binnen den voorsz tijt precijs/ en alsulcken state alst tegenwoordelijck sal bevonden werden/ sonder yet af te breecken oft te beschadigen in eenigher maniere/ ende sonder te pretenderen of te eysschen eenighe betalinghe oft restitutie vande fortificatien aende voorsz Stadt oft Casteel gemaect. Nochte oock t'gunt hy schuldich mach zijn aende Soldaten ende Oorlogsvolc daer op zijnde. Daer op latende alle t'geschut daer op wesende/ ende t'gunt daer op was ten tijde vant innemen van t'selfde/ metten Cogels diemen bevinden sal daer toe te zijn/ ende die na de inneminghe daer by ghedaen moghen zijn.

XXIIII.

Mede is gheaccordeert ende overcomen dat de voorsz Hertoghe gheheelijck ende al wt sijnen dienste verlaten ende abandonnerē sal ter goeder trouwen den Capiteyn la Fortune/ wesende inde Stade van Suerre/ int Lant van Bourgoengnien/ sonder hem noch andere die t'onrechte de voorsz stadt tegen de wille vanden Alderchristelickste Coninck hebben beseten/ te doen eenighe hulpe/ faveur ofte bystant in gheender manieren.

Ende

XXV.

Ende van alle andere differenten die tusschen den voorsz Heere alderchristelicksten Coninck ende den voorsz Heere Hertoghe van Savoyen zijn moghen hebben de voorsz ghedeputeerden wt den name als boven gheconsenteert ende gheaccordeert tot voortganck vande vrede / dat de selve ghestelt sullen werden aen onsen heyligen vader den Paus Clement den viij.om de selve te ondersoecken ende daer van by sijn heylicheyt te disponeren binnen een Jaer na date deser/volgende t'antwoort vande voorsz Heere Coninck by gheschrifte gegeven/ den vierden dach van Junius hier na gheinsereert. Ende alle t'gunt by sijne Heylicheyt sal werden gheordineert gheheelick ende al ter goeder trouwen/ te volcomen ende onderhouden sonder eenighe wtstel ofte difficulteyt/onder wat pretext het soude moghen zijn. Blijvende alle saken in alsulcken state als die teghenwoordich zijn/ sonder yet daer in te vernieuwen oft veranderen/ter tijt ẽn wijlen toe by onsen heylighen Vader daer inne sal zijn ghedisponeert. Sonder dat oock gheoorloft is eenighe Schattingen/ contributie oft anders te stellen buyten de Landen die ghehouden worden voor d'eene ende d'andere partije.

XXVI.

Ende volgẽde desen is overcomen ende geaccordeert dat van nv voortaen sal zijn een vasten pays/ghestadighe vrientschap ende goede nabuyrschap tusschen den bovenghenoemden Heerẽ Coninghen ende Hertoghe/heuren kinderen/presentende toecomende / haren Erfgenamen ende oiren / haren Rijcken/Landen ende Ondersaten / sonder dat sy eenighe aenslaghen d'een teghen d'ander sullen moghen maken op hare landen oft ondersaten/om wat sake/of onder wat pretext dat het zy.

XXVII.

De Ondersaten ende dienaers van d'eene ende d'ander zijde/so geestelick als waerlick/niet teghenstaende dat sy de contrarie partije ghedient hebben/sullen volcomelick int ghebruyck van alle hare goederen wederkeeren/ alles ghelijck hier voren vande Ondersaten ende dienaers van beyde Coninghen is gheseyt/ sonder dat het selfde verstaen sal moghen worden van de Gouvernementen.

XXVIII.

So vele aengaet de ghevanghen Chrijschlieden sal ghebruyckt worden/ghelijck tusschen beyde de Coninghen overcomen is/ also boven verhaelt is.

XXIX.

Ende zijn in alle hare poincten ende articulen bevesticht de Accoorden voor desen ghemaeckt met wijlen den Alder-Christelijcksten Coninck Henrick de tweede/ in't Jaer M.D.Lviij.tot Cambresi / Carel de neghende ende Henrick de derde/ende den voornoemden wijlen Heere Hertoghe van Savoyen/wt-besondert t'ghene by desen accoorde oft ander is te niet ghedaen; Ende

volghens desen sal den voorseyden Hertoge van Savoyen met sijne Landen/ Steden ende Ondersaten blijven een goet neutrael Prince/ ende gemeen vrient van beyde de voorsz Coningen/ ende vanden dach af nae de publicatie van desen tegenwoordigen Accoorde sal de coopmanschap tusschen heure Landen en ondersaten vry ende in aller versekertheyt worden ghedaen/ volghende tselve Accoort/ ende ghelijck voor desen is ghebruyckt geweest. Ende sullen de poincten daer in begrepen onderhouden worden/ selfs in eegard van de Officiers/ die de voorsz Heeren Coninghen ghedient hebben/ so het by ander Accoort niet en is te niet ghedaen gheweest.

XXX.

Behout altoos den alderchristelijcksten Coninck van Vranckrijck aen hem ende sijne Successeurs alle haer recht ende actie/ die sy verstaen hun toe te comen/ter cause vande selve Rijcken/ Landen ende heerlijckheyden/ ofte anders om wat sake dat het zy/ vāde welcke door hem oft sijnen voorsaten niet expresselijck en is gherenonceert/ te doen vervolgen door vrintlicke middelen of Justicie/ende niet door de wapenen.

XXXI.

In desen Pays ende vrintschap sullen zijn begrepen by ghemeen accoort en consent vande selve Heeren Catholijcke ende alder-christelijckste Coninghen/ soo sy daer in willen begrepen zijn. In den eersten van zijde des Catholijcken Conincks/ onsen Heylighen Vader den Paus/ den Heylighen Apostolischen Stoel/ den Roomschen Keyser/ mijne Heeren de Ertz hertoghen sijne Broeders ende Cousijns/ heure Rijcken ende Landen. De Keur-Vorsten/ Princen/ Steden ende Staten des Heylighen Rijcks onder haer ghehoorsaemheydt staende/ den Hertoch van Beyeren/ den Hertoch van Cleve/ het Bisdom ende Landt van Luyck/ de Zee-steden ende de Graefschappen van Oost-Vrieslandt : Ende sullen de selve Princen afstaen van alle practiken/ belovende na desen gheene/ in Christen-rijck ofte daer buyten/ oft waert soude moghen wesen voor te nemen/ t'welck soude strecken tot na-deel vande Keyserlijcke Majesteyt/ Leden ende Staten des Heylighen Rijcks/ maer dat sy sullen besorghen soo veel in hen is de welvaert ende ruste des selfs. Aenghesien de selve Keyserlijcke Majesteyt ende sijne Staten haer ter weder-zijden verdraghen in vriendelijckheydt mette voorsz Heeren Catholijcke ende alder-Christelijckste Coninghen ende niet en sullen doen tot nae-deel vande selve. Ende van ghelijcken sullen daer inne zijn begrepen Mijne Heeren de Gheconfedereerde der groote Steden van Hoochduytslant/ ende de Ligue Grises ende hare Ghealliëerde/ de Coninghen van Polen ende Sweeden/ de Coninck van Schotlandt/ de Coninck van Denemarcken/ den Hertoch ende Seigneurie van Venegien/ den Hertoch van Lorreynen/ den grooten Hertoghe van Toscane/ de Republijcque van Genes ende van Lucques/ den Hertoch van Parma ende van Plaeysance/ den Cardinael Farnese sijn Broeder/ den Hertoch van Mantoue/ den Hertoch van Urbin/ de Oversten vanden Huyse van Colōna ende Ursine/ den Hertoch van Salmonette/

den

den Heere van Monaco / den Marquijs van Final / den Marquijs van Massa/den Heer van Plombin / den Grave van Sala / den Grave van Calozino / om te ghebruycken ende ghenieten desen teghenwoordighen paeys niet expresse verclaringhe dat den voorsz Heere Alder-christelijckxsten Coninck niet en mach directelijck of indirectelijck arbeyden deur hem of deur andere tot heurlieder prejuditie / sulcks indien den alder-Christelijckxsten Coninck yet pretendeert teghens hemluyden / sal tselve moghen vervolghen voor de competente Rechters, ende niet met fortse in hoedanighe maniere dat het zy.

XXXII.

Ende van weghen den voorseyden Alder-Christelijckxsten Coninck sullen begrepen wesen in dit teghenwoordighe Tractaet / indien sy daer onder begrepen sullen willen zijn / Onsen Heylighen Vader den Paus / den Heylighen Apostolischen Stoel / den Keyser / de ghecoren Princen / Steden / Ghemeenten ende Staten van den Heere Keyser / ende specialijck mijn Heeren den Paltz-Grave / den Marquijs van Brandenburch / den Hertoch van Wirtemberch / den Landt-Grave van Hessen / den Marquijs van Hamsbach / de Graven van Oost-Vrieslandt / de Zee-steden naer de oude verbondtenisse / den Koninck ende Koninckrijcke van Schotlandt / naer de oude Tractaten / alliancien ende confederatien die ghemaeckt zijn tusschen den Koninckrijcken van Franckrijck ende van Schotlandt / de Koninghen van Polen / Denemarcken ende Sweden / den Hertoch ende Seigneurie van Venegien / de Derthien Hooft-Steden van't Verbondt vande Switsers / de Drye Ligues Grises / den Bisschop ende Heere van't Landt van Valaye / den Abt ende Stadt van Sinte Gal / Cloutemberghe / Milhausen / den Grave van Neufchastel ende andere Vereenichden ende Gheconfedereerden vande voorschreven Ligue / Mijn Heere den Hertoch van Lorreynen / Mijn Heere den grooten Hertoghe van van Toscane / Mijn Heere den Hertoge van Mantoue / de Republijcke van Lucques / de Bisschop ende Capittels van Mets / Tihoul ende Verdun / den Abt van Gozze / den S.S. van Zedan / den Grave van l'Admirande. Welverstaende nochtans dat het consent twelcke den Catholijcken Coninck ghevende es int begrijpen vande Graven van Oost-Vrieslant sy sonder nadeel vant recht dat sijne Catholijcke Majesteyt heeft aen henluyder landen. Ghelijck oock mede ghereserveert blijft de defencie / rechten / ende executien vande voorsz Graven / dit alles met verclaringhe dat den voorsz Catholijcken Coninck niet en vermach directelick of indirectelick arbeyden deur hem ofte deur andere / tot henlieder prejuditie / maer indien den voornoemden Heere Catholijcken Coninck yet pretendeert teghen henlieden / sal tselve alleenlicken vervolghen voor den Competenten Rechter / ende niet met forte in eenigher manieren hoe't zy.

XXXIII.

Oock mede sullen begrepen zijn in dit teghenwoordighe Tractaet die met ghemeenen consente vanden voorsz Heeren Coninghen moghen werden ghecoren / behoudelicken dat ses Maenden naer de publicatie van desen Tractate sy gheven sullen haer Brieven van verclaringhen ende Obligatien als in sulcx besonderlick vereysche.

Ende

XXXIIII.

Ende tot meerder versekerheydt vanden pays ende van allen de poincten ende articulen daer inne begrepen/ sal desen Tractate werden bevestighet/ ghepubliceert ende gheregistreert int Hoff vanden Parlemente van Parijs / ende in allen anderen Parlementen vanden Coninckrijcke van Vranckrijck / ende Reken-camere van Parijs voorsz/ ghelijck als oock bevesticht / ghepubliceert ende gheregistreert sal werden inden grooten Raedt ende andere Raden / ende Camere vande Rekeninghe vande voorseyde Heere Catholijcken Coninck in sijne Nederlanden / al naer forme ende inhouden vanden Tractate vanden Jare 1559. De welcke men sal doen expedieren aen d'een ende d'ander zijde binnen drye Maenden naer de publicatie van dit teghenwoordige Tractaet.

XXXV.

In alle welcke poincten ende articulen boven ghenomineert / begrepen es allen den inhouden vanden Tractate gheaccordeert / ghepasseert ende ghestipuleert tusschen de voorsz Gedeputeerden wten Naem als boven/ de welcke wt crachte van heurlieder macht/ belooft hebben ende beloven midts desen/ onder verbintenisse van allen ende yeghelicken van henlieder voornoemde Meesters goederen teghenwoordich ende toecomende / dat sy luyden t'voorseyde Tractaet onverbrekelicken sullen volcomen ende t'selve haer doen approberen/ ende daer van gheven ende leveren d'een den anderen autentijcke Brieven/ gheteyckent ende beseghelt / daer inne dit teghenwoordighe Tractaet gheinsereert sal zijn van woorde tot woorde / ende dit binnen een Maendt naer den dach ende datum van desen teghenwoordighen / ten regarde vande voorsz Heeren alder-Christelickxsten Coninck/ Cardinal Aertshertoge ende Hertoch van Savoyen/ de welcke Heere Eertshertoghe belooft heeft te furneren binnen den tijdt van drye Maenden ghelijcke Brieven van ratificatie/ vanden voorsz Heere Catholijcken Coninck. Ende hebben daer en boven beloeft ende beloeven de voorsz Gedeputeerden wten Name voorn/ dat de selve Brieven van ratificatie vande voornoemde Heeren Alder-Christelijckxsten Coninck/ Cardinael Aertshertoge ende Hertoch van Savoyen zijnde ghefurneert/ de selfde Heeren Alder-Christelijckxsten Coninck solemnelicken sweeren sal opt Cruys/ H. Evangelie/ Canon vande Misse / ende op heurlieder eere/ in presentie vande gene dien't heurlieden believen sal daer toe te committeren/ te observeren ende volcomen/ ende achtervolghen ter goeder trouwen den inhouden vande voorsz articulen / Ende ghelijcken eedt sal werden ghedaen byden Heere Catholijcken Coninck binnen dry Maendeu daer naer ofte wanneer hy daer toe versocht zijn sal. In kennisse der voorsz saecken hebben de voorsz Ghedeputeerden dit teghenwoordighe Tractaet gheteyckent met heure Namen / inde plaetse van Vrevin den tweeden dach Mey/ Anno 1598.

De Articulen vanden Pays besloten opt Casteel van Cambresyes / Anno 1559. tusschen den seer hooghen ende machtighen Coninghen Philippus door de gracie Gods Catholijck Coninck van Spangien/ etc. Ende wijlen Henrick de tweede van dier namen Alderchristelijckste Coninck van Vranckrijck.

De confirmatie vanden Accoorde gedaen ende besloten tot Rijssel ende Cercamp.

Erstelick zullen de voorsz H. Coninghen van waerde/ vast ende onverbrekelicken onderhonden de voorsz tractaten / ende malcanderen in alghemeynen Raedt assisteren.

1 Ende belangende de restitutie/ de eerste Coninck die steden/ Sloten / oft Vrijheden ontfanghen sal/ die sal den anderen stellen vier Gijselaers / tot dat de restitutie ghedaen sal zijn van den anderen contersteden.

2 Philips Coninck van Spangien sal ten houwelic hebben de outste dochter vanden Coninc van Vrancrijc / ende sal daer met hebben ten houwelic vier hondert duysent croonen.

3 Emanuel Hertoghe van Savoyen sal trouwen Vrou Margriete de suster vanden Coninck van Vrancrijck / ende sal met haer hebben drie hondert duysent croonen/ de Coninck sal zijn broeder weder gheven het Hertoochdom van Berry zijn leven lanck.

4 Alle de plaetsen/ Steden/ Vryheden die de Coninc houdende is/ sullen gerestitueert worden aenden selven Hertooghe/ behalven dat de Coninc van Vrancrijck sal houden 5. jaren lanc vijf steden int lant van Piemont/ te weten Tuerijn / Angueri/ Chinas/ Quiers/ ende de nieuwe stadt Vaste metten stercheden eñ jurisdictien vanden selven/ binnen welcken tijt die Coninck sal affghaen alle zijn rechten vanden selven steden.

5 Desgelijcx sal de Coninc van Spangien behouden twee plaetsen eñ steden in Piemont / te weten: Verselle eñ Aste / die welcke hy restitueeren sal met allen jurisdictien eñ rechten als de Coninck van Vrancrijck tzijne over leveren sal.

6 De Coninc van Spaengien sal den Coninck van Vrancrijck weder gheven S. Quintijn/ Han/ Chatelet in alsulcker voegen eñ manieré als sy zijn / wtgenomen tgeschut ende victalie / daer teghen sal den Coninck van Vrancrijck weder gheven Didenhoven of Theonville/ Mommedy/ Mays ende Marienborch met de selve conditien als vooren.

7 Hy sal ooc weder geven den Bisschop van Luyck Billon met alle tgene dat hy mach vanden voorʃ. Heer onder hem hebben oft houwen.

8 Aengaende de Stadt van Poois/ die sal den Coninc van Vrancrijc de mueren ende sterckten doen afworpen eñ te niet doen/ in recompense vã Terwaen/ ende men en sal daer geen stercten meer timmeren.

9 Terwaen is den Coninc van Vrancrijc weder ghegeven in alder manieren eñ vryheden alst te voren was geweest/ behalven datmen geen stercte daer maken en sal op die eerde.

Het

10 Dee Marcgraefschap van Montferat sal keeren totten Hertoge van Mantua/eñ de plaetsen sullen tot hem weder gekeert' worden van beyde der Coningen wegen/behalven dat sy tgeschut ende victalie wtvoeren sullen/eñ ist dat hen lieder goet dunckt/ so sullen sy die stercten af worpen die sy hebben doen maken.

11 De Charlopsen geven hen lieden weder onder den Coninc van Spaengien.

12 De Bailluage van Hesdijn met alle rechten ende vryheden/die comen weder onder den Coninc van Spangien/sonder den Coninc van Vranckrijc eenige jurisdictie daer aen te hebben: met alle fortressen eñ stercktẽ der selver.

13 De Grave van s. Pol sal behouden by mijn vrouwe van Theonville/tvoorsz. Graefschap van s. Pol/behalven de rechten vande twee Coningen/niet tegenstaende dat Coninck Philips die heerlickheyt daer af sal hebben.

14 De Fransoysen sullen Calis behouden den tijdt van acht Jaren/daer naer sullen sy't de Enghelschen weder gheven. Ende voor Ostagie vant selve sal den voorsz Coninck van Vranckrijck de wtlandische borge stellen voor een Milioen gouts / ende beneffens dien senden een Heer in Enghelant / sulcken d'Enghelsche verkiesen sullen/die aldaer blijven sal ter tijt ende na dat de restitutie vande voorsz Stadt van Calis sal zijn ghedaen/ ende quijterende den Coninck van Vranckrijck van allen ghererchtichepden die hy pretenderen soude moghen.

